

GOVOR PREDSEDNIKA SRBIJE BORISA TADIĆA NA 22. SESIJI IGMANSKE INICIJATIVE

(Beograd, 14. oktobar 2011)

Poštovani kopredsednici i članovi Igmanske inicijative,

Poštovane kolege predsednici,

Ekselencije,

Dame i gospodo,

Igmanska inicijativa je u proteklim godinama, u izuzetno teškim okolnostima za sve nas, aktivno doprinosila izgradnji i unapređenju saradnje i uzajamnog razumevanja u regionu.

Pre jedanaest godina prisustvovao sam osnivačkoj sednici Igmanske inicijative, u kojoj je nemerljivu ulogu imao Živorad Kovačević. Veoma mi je drago što danas u Beogradu mogu da pozdravim sve učesnike ovog važnog skupa. Od izuzetnog je značaja što smo deo vremena u kojem politički lideri, a ne samo nevladin sektor, sprovode politiku saradnje, regionalnog pomirenja i međusobne podrške u ostvarenju naše zajedničke evropske budućnosti.

Dame i gospodo,

Skloni smo da češće govorimo o problemima i postojećim nerešenim regionalnim sporovima, ali ovde želim pre svega da istaknem da je učinjen ogroman napredak upravo u oblasti regionalne saradnje. I zbog toga sam siguran da će naše četiri države nastaviti da se međusobno podržavaju i pomažu na putu evropskih integracija. Taj zajednički strateški cilj možemo da ostvarimo isključivo jačanjem saradnje, kao i rešavanjem otvorenih pitanja na demokratski način, dijalogom utemeljenim na uzajamnom poverenju.

Ovde bih, ipak, želeo da naglasim da preostala otvorena pitanja, koja opterećuju bilateralne odnose naših zemalja, ne smeju da budu zloupotrebljena na način koji bi naneo štetu procesu evropskih integracija naših zemalja.

Paket proširenja koji je Evropska komisija predstavila pre dva dana veoma je značajan za sve naše zemlje, jer sam uveren da je evropska perspektiva bila i ostala snažan zamajac stabilizacije i demokratizacije regiona.

Želim ponovo da izrazim svoje zadovoljstvo, i da ga podelim sa vama, što je Hrvatska okončala pregovore o članstvu i što će uskoro potpisati pristupni ugovor sa EU.

Sa zadovoljstvom konstatujem da je paket proširenja EU doneo pozitivne vesti i za Srbiju i za Crnu Goru.

Evropska komisija je u svom izveštaju prepoznala da se Srbija ubrzano transformiše, efikasno i istrajno sprovodi reforme i naporno radi na procesu pomirenja u regionu.

Posebno mi je drago što mogu da izrazim zadovoljstvo preporukom Evropske komisije da se Srbiji dodeli status kandidata, kao i da se pregovori o članstvu otvore čim se postigne dodatni napredak u rešavanju već otvorenih tema u dijalogu sa Prištinom. Za Srbiju je od izuzetne važnosti izveštaj Evropske komisije o stanju sveukupnih reformi našeg društva.

Iskreno pozdravljamo preporuku Evropske komisije da se sa Crnom Gorom otvore pregovori o članstvu.

Istovremeno, svi želimo da i Bosna i Hercegovina napreduje na putu ka EU i da do kraja godine preda zahtev za članstvo. Smatramo da Bosna i Hercegovina treba da funkcioniše efikasnije nego do sada, i verujemo da do toga može doći samo suštinskim i legitimnim odlukama demokratski izabranih predstavnika građana, sva tri konstitutivna naroda i oba entiteta. Sve naše zemlje podržavaju stabilnost i teritorijalni integritet BiH i imamo punu svest o tome da svaka odluka o promeni unutrašnjeg uređenja definisanog Dejtonskim sporazumom mora da bude rezultat punog konsenzusa, kako bi se osigurale politička delotvornost i stabilnost.

Dame i gospodo,

Pomirenje među državama i narodima u ovom delu Evrope smatram jednim od najvažnijih procesa i izazova sa kojima se danas suočavamo. Zato je neophodno da sve države regiona bezuslovno osude ratne zločine i njihove počinioce. Isti standardi moraju da važe za sve. I ne radi se tu samo o međunarodnoj obavezi, već i moralnoj odgovornosti prema vlastitom narodu, i rehabilitaciji normi čovečnosti među nama samima. I zato odnos prema ratnim zločincima zahteva nulti nivo tolerancije.

Srbija je, sa svoje strane, ne samo uhapsila i izručila Međunarodnom sudu u Hagu svih četrdeset šestoro optuženih za ratne zločine, već je i skupštinskom Deklaracijom o Srebrenici osudila stravičan zločin i odbacila politiku koja je podsticala na nasilje i mržnju, pokrenuvši na taj način proces regionalnog pomirenja. Verujem da su svi koraci koji su usledili, a među kojima je i moja poseta Srebrenici, Vukovaru i Paulinom Dvoru, dalje snažno doprineli izgradnji međusobnog poverenja i stabilizaciji mira na ovim prostorima.

Dozvolite mi da ovde istaknem još jedno pitanje, za čije trajno rešenje svi odlučno moramo da se založimo. To je pitanje izbeglih i raseljenih lica. Okvir za njegovo rešavanje je, svakako, Sarajevska deklaracija, i nadam se da će regionalni ministarski sastanak narednog meseca biti značajan korak

u rešavanju ovog životno važnog problema. Međunarodna donatorska konferencija koja će biti održana sledeće godine takođe bi trebalo da doprinese ispunjenju ovog cilja.

U rešavanju problema nestalih lica, pored iskazane političke volje, potrebni su, nema sumnje, i dodatni, opipljivi rezultati i nova energija. Nemoguće je zamisliti u budućnosti prosperitetna društva i države na prostoru evropskog jugoistoka, ukoliko među nama žive u jazu potpune neizvesnosti hiljade porodica nestalih.

Siguran sam da ćete se složiti i oko toga da nam je neophodna suštinska saradnja u beskompromisnoj borbi protiv organizovanog kriminala, koji ne poznaje granice i ugrožava dobrobit naših naroda. Naša je odgovornost da u ispunjenju ovog zadatka postignemo još značajniji napredak.

Kao pitanje od posebne važnosti, istakao bih da je međusobna ekonomska saradnja područje u koje moramo uložiti dodatne napore. Neophodno je da postoji regionalni pristup izgradnji transportne i energetske infrastrukture, zajednički nastup na trećim tržištima, povećanje uzajamne trgovinske razmene i niz drugih obaveza, bez kojih nema modernizacije naših zemalja i višeg životnog standarda naših građana.

Dame i gospodo,

Želeo bih na ovom mestu da govorim o pitanju od velike važnosti ne samo za Srbiju, već i za stabilnost čitavog regiona, a to je pitanje Kosova. Srbija je principijelno opredeljena za pronalaženje pravednog, kompromisnog i održivog rešenja za problem Kosova, jer samo takvo rešenje može omogućiti istinsko pomirenje i trajni mir među narodima Balkana.

Srbija neće priznati nezavisnost Kosova. Polazeći od tog principa, posebno naglašavam značaj četiri elementa budućeg rešenja kojem svi moramo da težimo, a to su: pitanje severa Kosova, posebne garancije sigurnosti za Srbe koji žive u enklavama u drugim delovima Kosova, poseban status za najznačajnije srpske verske spomenike kulture i pitanja imovine države Srbije i Srba na Kosovu.

Mi rešenje za pitanje Kosova tražimo konstruktivnim pristupom dijalogu sa Prištinom, koji je već dao nekoliko konkretnih i dobrih rezultata. Mi rešenje, dakle, tražimo isključivo miroljubivim sredstvima, primerenim demokratskim zemljama. Stoga želim da naglasim da svaku unilateralnu akciju, koja ne poštuje dogovorena rešenja i koja je usmerena na promenu realnosti na terenu, smatramo kontraproductivnom i opasnom.

Dame i gospodo,

Mi u regionu imamo težak zadatak da rešimo brojne probleme nasledene iz devedesetih godina.

Naglasio sam već u više prilika koliko je suštinska regionalna saradnja u tom smislu važna. Srbija je spremna da i dalje preuzima konstruktivnu ulogu u rešavanju preostalih otvorenih pitanja i nastaviće da radi na jačanju saradnje kroz brojne regionalne inicijative.

Sva ova pitanja Srbija će pokretati i u narednim mesecima, tokom predsedavanja Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi, najznačajnijim regionalnim telom, u čijem radu učestvuju sve zemlje našeg regiona Jugoistočne Evrope, sa kojima delimo istinski napor i uverenje da ćemo ovde ostvariti jednu bolju, humaniju i prosperitetniju zajednicu.

Hvala na pažnji.